

France Prešern.

Ni bogat narod slovenski na velikih duhovih. Tudi drugod pravijo, da se porodi komaj eden vsako stoletje. — Nemei vzdigujo na svoj ščit Goetheja, Schillerja, Čehi-Palackega, Poljaki Mickieviča, Rusi Puškina. — Mi pa se ponasamo s Francetom Prešernom.

Več kot sto let je preteklo, odkar se je zagugala prvikrat zibelj, v katero je položila kmečka gorenjska mati malega Franceta. In pol stoletja je že proč, odkar je zagrnila "zemlje odeja" telesne ostanke Francetove. Duh njegov pa živi in živel bode, dokler se bode narod slovenski bojeval za svoje življenje med narodi!

France Prešeren je bil slovenski pesnik. Prvi, pel je pesmi vesele, žalostne, zabavljive, poučne. Ni jih veliko po številu. Mala knjižica nam predstavlja: poezije Franceta Prešerna.

France Prešeren je živel v dobi, ko se je gibala cela Evropa. Veliki narodi Nemei, Francozi so se borili za svobodo politično, kulturno, za pravice posameznika, za važnost celote, mali narodi pa so se probujali iz narodne nezavednosti. Naše slovensko ljudstvo je v narodnem oziru bilo v popolni temi.

Naš narod je hlapčeval izza nedoglednih časov. Razkosanost fevdalizma in valptovstvo je trgalo našemu človeku konsekvntno iz prsi vsako iskrico samozvesti, zmislja za samostojnost in celokupnost. Klanjal se je tujcu, svoje pokrivalo stiskal pod pazduho.

Prešeren pa je zaklical Slovence: Pomagaj si sam! Prešeren je vedel, da na teh krutih tleh sedanjosti proti malemu neukemu narodu poguba. Krepko mu je zato zaštel pot. S tem, da je poskušal vzbuditi v narodu samozavest, vero v samodelnost, pokazal mu je tudi cilj rešitve.

Kot pesnik je bil Prešeren sin romantične dobe, ki je ne le z mladeniško ognjevitostjo razširila duševno obzorje človeštva, temveč ga tudi poglobila, negujoč idejo narodnosti in s tem idejo narodne svobode in napredka.

Kot človek pa je bil Prešeren "liberaler Freigeist", radi česar je bil trn v peti tvorom absolutizma in vsem podobnim omejenem.

Velik pomen ima Prešeren v našem slovstvu, še večjo važnost pa v narodnem slovenskem probujenju.

In temu možu se je 10. septembra postavil v sredini Slovenije, v beli ljubljani spomenik, ki naj ga obuja v večni spomin!

Spomeniku kamnitemu sledi pa naj živ spomenik v dušah slovenskega ljudstva! "Naprej."

O Vrba! srečna draga vas domača, Kjer hiša mojega stoji očeta; Da b' uka žejja, me iz tvojega sveta Speljala ne bila, goljfiiva kača!

Ne védel bi, kako se v strup preobrača.

Vse kar sreč si sladkega obeta; Ne bila bi mi vera v sebe vzeta. Ne bil viharjev notranjih b' igrača!

Temni oblaki nad črnim morjem.

Brzjav iz Londona naznanja, da akoray se razdvojenje Švedske in Norveške mirnim potom doseže, zgodilo se bode to brez vojne — pojavljajo se pa vojni oblaki na drugi strani Evrope in to na Kaukazu.

Na drugih prostorih prosi Rusije, tako se jamči po vladnih ogleduhih, vstaja pojema; treznomisleči, možje pa pravijo, da uprav na Kaukazu sedaj vre bolj kot kedaj ali kjerkolj poprej.

Ljudstvo sedaj gleda na Witeja kot odrešenika. Witte je pripomogel, da se je dosegel mir, in da bode tudi pripomogel v državi, da se izpolnijo dane reforme. Bomovideh.

Razgled po svetu.

Rusija.

Brzjavna poročila iz Baku poročajo, da 21. vitrijolskih vrelcev je bilo popolnoma uničenih. Omenjeni vrelci so last Rotšildov, ostal je le en vrelce nepaškodovan.

Očka car, carinja, njih otroci, zloglasna eks carinja in velezaslužni nadvojvoda Aleksijev se vozarijo ta teden po finskem zalivu. Najbrže tuhtajo sedaj na frišnem zraku kako bo zopet postopali proti svojemu mužu in delavstvu sploh.

Japonsko.

Iz Tokio se poroča, da so tri višji oficirji pri mornarici oropali vlado za nič manj kot \$165.000 v državnih vrednostnih papirjih.

Res je, da je današnji zistem popolnoma korumpiran, bodisi na japonskem, ruskem v Ameriki ali kjer koli.

Italija.

Iz Italije se oficijelno poroča, da je zadnji potres uničil 4600 poslopij, četiri palače, 90 cerkv. 4000 ljudi je mrtvih, 70.000 pa brez stanovanja.

V Monteleoni je bil večerj zopet potres.

Monterosio, mesto z 3.000 prebivalci je vsled potresa vničeno. Več sto ljudi je našlo smrt pod razvalinami.

Nemčija.

Čudna prepoved. — Nemški idiot Viljem II. prepovedal je strogo podčastnikom in prostakom, kakor tudi rezervistom vdeleževati se socialnih zborovanj.

Prepovedal jim je tudi prepevati socialne pesmi ter čitati jednake knjige.

V Kolnu prišla je policija holandskega socialista Domela, kateri je bil v zvezi s znanim nemškim anarhistom Lange. Nameravala sta namreč v nekaterih mestih socialistična zborovanja sklicati, ali policija ju je zasačila ter spravila pod ključ.

Kolera po nemškem vedno bolj razsaja. Hamburg-Ameriška linija in severonemški Lojd napravile ste bližnjo postaje Maslovitz bolnišnični podobne hiše, kjer morajo v Ameriko namenjeni izseljenci 3. dni ostati.

Ker je svojega 64 let starega očeta oropal in naposled umoril, umreti je moral dne 16. t. m. na sodnem dvorišču v Königsbergu komaj 21-letni Viljem Radzik.

Zborovanje glede sklenitve pogodbe med Nemčijo in Ameriko pričelo se bode prvega oktobra.

Francija.

Delavci v državnih arzenalih so si priborili lepo zmago. Parlament je pred nekaj meseci dovolil 436.000 frankov za zboljšanje delavskih plač. Minister je pa hotel tem potom porabiti denar, da bi od tega imeli dobiček le definitivno nastavljeni delavci. Temu naklepu so se pa uprli provizorično nastavljeni delavci, katerih je nad 3.000. Zagrozili s splošno stavko v vseh državnih delavnicah. Tega se je pa minister ustrašil in je pripoznal vse zahteve delavcev.

Po izvojevalni zmagi so delavci v Toulonu priredili velik spreved po mestu. Iz delavskih vrst so girmeli burni živijo-klici na organizacijo. Francoski delavci v arzenalih so v resnici lahko ponosni na svojo zmago. Tu je zmagala le delavska solidarnost.

Ogrsko.

Iz Dunaja se poroča, da ogrska kriza, katere že tako dolgo traja, postala je zopet huja. Baron Fejervary noče biti več premier ogrskega ministertva ter je vložil pri kralju resignacijo.

Ali pa kralj ta odstop sprejme ali ne, to še ni znano; na drugi strani se pa misli, da bode mogoče še ostal ter

poskusil z ministrom Banfy-em. — Bodočnost nam boče pokazala, kako se bode še ta kriza v krizi rešila.

Zarota na Balkanu.

Urotniki so sklenili ubiti turškega sultana, bulgarskega kneza in srbskega kralja.

Brzjavka iz Dunaja od 14. t. m. naznanja sledečo novico; iznenadila nas je vest iz Beograda, da je policija v Sofiji na Bulgarskem zasačila zaroto, katere je sklenila ubiti "vladarja vsih vernikov", sultana, bolgarskega kneza in srbskega kralja Petra.

Misli se, da nekateri izmed teh zarotnikov so imeli opraviti z atentatom na sultana pred 14. dnevi v Carigradu.

Ameriške vesti.

Naše kraljestvo ni tega sveta!

Rihard J. Crane jr. je kupil od nadškofa Quigleya v Chicagi majhno zemljišče, na katero bode postavil hišo. To zemljišče je pa moral plačati po \$1.200 čevljev na sprednji strani.

Dasi nadškofovo kraljestvo ni tega sveta, vendar se razume tako izborno na zemljiščno trgovino, kakor prebrisan špekulant z zemljišči. Za malo zemlje je dobil \$96.000.

Zopet justičen umor.

Karol Herzig se je v Wallace Co., N. D., obesil in zapustil listek, na katerem je to le zapisal. "Moje ime je Karol Herzig. Pred 30 leti sem v okolici Youngstowna, O., umoril mlado dekle Lizo E. Grombacher. Karola Sterlina, popolnoma nedolžnega človeka je spoznalo sodišče krivim in ga obsodilo na smrt. Smrtna obsodba se je tudi izvršila."

Zopet dokaz, da je skrajni čas za odstranitev barbarične smrtne kazni.

Garjevsko delo.

Motorovodja Pavel Kelly, ki je provzročil s svojo malomarnostjo nezgodo na nadulnični železnici v New Yorku, je zbežal.

Kelly je bil stavkokaz, katerega so pred meseci iz St. Louisa importirali v New York. Ta slučaj priča odprto, koliko je vredno garjevsko delo!

Roosevelt že zopet govoril.

Roosevelt je zopet izrekel, da je tobačni trust največje zlo za naše gospodarstvo. Nevedno, čemu bi bil zlo le tobačni trust? Ali ne škodujejo vsi trusti ljudstvu? Ali se zamore v resnici določati, kateri trust ljudstvu največ škoduje.

Roosevelt je zopet pričel igrati neprijatelja trustov. On dobro ve, da ameriško ljudstvo smrtno sovraži vse truste, radi tega tudi sedaj zopet grmi zoper truste. To predsednikovo besedičenje proti trustom bode pa imelo takšen vseh, kakor če bi pes v luno lajal.

Roosevelt ne kontrolira trustov, pač pa trustjani nadzorujejo njega in vlado.

Dokler bode ljudstvo tako neumno, da bode volilo v postavodajne zbere kapitaliste in njih hlapce, toliko časa bodo imeli tudi trustjani prvo besedo v ameriški republiki.

Naši junaki.

Za penzionirane vojake, ki so se vdeležili špansko-ameriške vojne, se izda skoro \$12.000.000. Za vse penzioniste je pa za prihodnje leto proračunjena lepa svotica 136.745.295 dolarjev.

Naši junaki so postali zelo dragi. No, saj imamo v ameriški republiki denarja kakor smeti, čemu bi torej s tem denarjem ne razbijali vsakovrstnih šal. Sploh so pa ti vrli možje, ki dobivajo svoje plače iz zvezne blagajne, najboljši privrženci vsake vladne stranke, ki je slučajno na krmilu. Kakor en mož so glasovali pri zadnjih volitvah za republikansko

stranko, ker jim je vprav ta stranka pripomogla do mastnih penzij.

Naši penzionisti vedo zakaj so plačani, radi tega tudi točno izvršujejo svoje dolžnosti, ako se to od njih zahteva. Oni že vedo zakaj!

Verska blaznost.

Neki Meyer se je minoli teden otroval v Chicagi, ker mu je soproga izdihnila na operacijski mizi. Zapustil je 4letno hčerko.

Kot vzrok samomoru je navedel, da se hoče še po smrti združiti s svojo soprogo (Kje? Opoomba vajenca.), da ljubi tako močno svojo soprogo, da ne more živeti brez nje. Predno je izpil karbolno kislino, je vzel slovo od svojega otroka in ga poljubil.

Ne vemo, bi li tako dejanje imenovali zločin ali blaznost. Ako bi on v resnici ljubil svojo soprogo, potem bi se moral zavedati, da bode ljubezen do nje najboljšje izkazal, ako skrbi za otroka, kateremu je umrla mati. Kakšne značaje vzgojajo religije, ki obetajo človeku prijetno življenje onkraj groba, dokazuje ta slučaj odprto.

Zapuščeno dete-sirota se mu ne smili, ker hrepeni po ljubezenskem uživanju onkraj groba. Tako zgleda morala verskih blaznikov. Sapienti sat!

Zopet eksplozija.

V tovarni Climax Fuse Co. v Avon, Conn., se je 16. sept. pripetila eksplozija. Sedem oseb je zgrubilo življenje, dvanajst oseb pa je teško ranjenih. Poslopje je docela upepeljeno. Vzrok eksplozije ni znan.

Tornado.

Tornado po Iovi in Nebraski je 16. t. m. provzročil ogromne škode. Preko deset oseb je ubitih in mnogo ranjenih.

Grozen zločin.

Na grozen način je bila 18. t. m. tovarniška delavka Gusi Pfeifer, stara 22 let umorjena.

Voznik Josip Girard je na sumu da je nesrečnici storil silo, in jo potem umoril.

Truplo pokojnice je grozno popačeno, iz česar je sklepati, da se je z vsimi močmi branila proti zverji v človeški podobi. Hudodelec je boje že pod ključem.

Daurignac deportiran.

Romaine Daurignac, brat znane francoske sleparke Mme. Humbert, kateri je zadnjo soboto dospel v New York, kjer se je namenil pričeti novo življenje v deželi ker ga je izseljenška oblast obsodila na deportacijo.

Naselniške postavbe strogo prepovedujejo naselitve kaznjencev iz drugih dežel.

Nesreča na železnici.

Vlak št. 4 Baltimorske železnice je 16. t. m. zadel v neko nasprotno lokomotivo v Kimmel, Ind. Strojovodja in eden vslužbenec sta mrtva, kurjač in eden spreviditeljev teško, in nad 30. družih oseb več ali manj poškodovanih.

Rajši mrtev kot slep.

Iz strahu, da postane popolnoma slep, obesil se je 18. t. m. 84letni starček Anton Burger v svojem stanovanju št. 1213 Seminary ave.

Malo poprej nego so ga mrtvega našli izrazil se je v bogi starček proti svoji soprogi: "Rajši sem mrtev kakor da postanem popolnoma slep."

Baron Komura bolan.

Japonski komisar baron Komura, kateri je takoj po dovršeni mirovni konferenci dospel v New York zbolel. Zdravniki so mu zaukazali, da mora najmanj kakih 6. tednov v postelji ostati in potovanje v domovino za nedolgočas odložiti.

Novi zakon za priseljence.

V senatu Združenih držav dela se sedaj na to, da se zanaprej doseljeneci iz Evrope nesmejo več ob nedeljah izkreati, in to radi tega, ker največ

parnikov dospe v New York v soboto in nedeljo, in tako imajo tamošnji uradniki preveč dela.

Kakor smo zvedeli iz gotovega vira, ta zakon se hoče zares vresničiti, in ubogi ljudje čakati bodo morali do drugega pondeljka.

Med hrvaškimi izseljenci dospel je v pondeljek neki človek iz Zagreba, kateri je bil poprej kakih 8 mesecev v Ameriki, in imel je že potovalni list, ali prebrisana glavica nekega izseljenškega inšpektorja zapazila je to — ter stavili so narodnjaka pod ključ.

Ta teden dospel je v New York 16 potniških parobrodov, in pozna se že sedaj, da izseljenstvo iz Evrope vedno bolj raste.

Rumena mrzlca pojema.

Rumena mrzlca v New Orleans, La., pojema. V letu 1878 se je rumena mrzlca pojavila ob istem času kakor letos na istem prostoru. Letos je zbolelo 2.571 oseb, vmrlo pa jih 337. Leta 1878 pa je bilo bolnih 6.703 in mrtvih 2.114.

Sedaj je upati po zadržilu zdravnikov, da se bolezen do 1. oktobra popolnoma zabrani.

V Viesburgu so 18. t. m. obelele tri osebe in ena v Natches; prizadete osebe so zamorci.

Obsojen mestni župan.

Župan mesta Kenosha v dr. Wis. je bil 19. t. m. obsojen na globo \$50.

Witaker, tajnik državne zadruga brivcev, je tožil župana Gormana za \$10.000 radi razžaljenja, porotniki pa so mu dosodili \$50 za odškodnino in tožbene troške.

Boj črkostavcev za osemurni delavnik.

Vodje organiziranih črkostavcev so se večerj izrekli, da predno poteče mesec sep. podpisalo bode nad 150 tvrdk njih zahteve za osemurni delavnik.

Tajnik zveze delodajalcev imenovan "United Typothetae" pa pravi, da njegova organizacija ne bo nikdar podpisala zahtevane pogodbe delavcev.

Veliko tvrdk je pa že podpisalo zahtevani osemurni delavnik.

Namerovani štrajk končan.

Štirindvajset železniških družb, kojih železnice se stekajo v Chicagi, je 20. t. m. podpisalo pogodbo v prid svojim delavcem? Železniške družbe so obljubile zboljšati stanje svojim delavcem pri nalaganju in razlaganju tovarniga blaga. Delavci so na to obljubo verjeli, in odstopili od zahteve za zvišanje plače.

Pogodba železniških magnatov, z svojimi delavci je narejena tako, da mora stranka ena drugi 30. dni pred novim letom naznaniti ako bi ne bila več z pogodbo zadovoljna.

Nesrečna ljubezen.

Komaj 24 letni sin, znanega milijonarja Holman-a iz Hamond, Ind. je naredil svojemu življenju konec s tem da je svojo ljubimko Ido Taylor, potem pa še sam sebe vstrelil.

Holman se je spoznal z Ido v nekem hotelu, kjer je služila za natakarico in se do ušes zaljubil v njo. Prikupil pa se ji je stem, da ji je vedno dragocenosti kupoval, ter mu na vedno pritiskanje vendar naposled obljubila, da ga vzame. Holman odpotoval je takoj na to v Oklahama City, kjer je mislil z očetovo pomočjo vstanoviti banko. Par dni potem pa je dobil od svoje zaročenke brzjavko, v kateri ga je obveščala da se je poročila z njegovim prijateljem.

Holman se je vrnil, in videvši novo poročena skupaj vstrelil je njo in potem še sam sebe. Pri morilec našli so pismo naslovljeno na njegovega očeta, v kojem je prosil naj mu odpusti, ker ne more brez nje živeti.

Somišljeniki naročite in triporočite svoje časopise

Omika in veda.

Kdor proučava obnašanje nekaterih takozvanih omikancev, temu se nehoti vriva misel: "Ali niso ti omikanci v resnici domišljavi norci?"

Višji uradniki, duhovniki, profesorji, filozofi itd., le radi tega širšim ljudskim masam ne privoščijo prave omike in izobrazbe, da jih ljudska masa smatra za nekaj višjega, nekaj boljšega. Priznam rad, da so tudi izjeme, ali te izjeme so redke.

Oglejmo si li nekatere zdravnike. Zdravniki so gotovo več ali manj študirali naravoslovne nauke in ti so tudi več ali manj vplivali na njih svetovne nazore. Vzlic temu pa najdemo povsod ogromno število zdravnikov v vrstah tistih, ki so zapisali na svoj prapor, da morajo ljudske mase za vedno ostati v duševni temi. Ti gospodje bi lahko mnogo koristili v korist splošne ljudske izobrazbe. Ali ta gospoda noče tega storiti, ampak rajše podpira trhle stebre dualizma in hinavsko zavija svoje oči proti nebu pri verskih procesijah in verskih ceremonijah. In taki zdravniki so še toliko predrzni, da trdijo, da so akademično naobraženi ljudje. Pač čudna naobrazba in veda, ki se klanjati veri!

In filozofi! Ti pa preiskujejo ideje preteklosti. Vse, kar je staro, jim je sveto, le radi tega, ker je staro.

Le ti objokavajo žalostno usodo Troje in Kartage, nimajo pa niti najmanjšega smisla za žalostno usodo staroveških rimskih in grških sužnjev. Za modrost proglašajo sentence nejasnih mistikarjev in dualistov. Z ljudstvom so izgubili vsako zvezo in ljudstvo jim po pravici očita, ako trdi, da so vprav ti ljudje sovražniki ljudske omike in naobrazbe, ker razširjajo za splošnost pogubonske ideje o gospodstvu, šovinizmu, duševni aristokraciji in samooboževanju.

Kako je pa z juristi. Pravosodje je v današnji človeški družbi potrebno zlo vsled nespametnih razmer. Ljudje bodočnosti bodo pa prav lahko izhajali brez pravosodja — juristov, ker za odstranitev grehov ne bodo zopet rabili grehov.

Nevedneži, ki mislijo, da človeška družba ne more obstati, ako se človek ne bojuje s človekom, ki za vsaki učinek ne najdejo vzrokov, pripoznavajo sodišča kot koristne naprave človeške družbe. Ali v bodoči človeški družbi, v kateri bo zdrav razum rodil in vodil harmonijo interesov in razmer, ne bodo poznali sodišč, ne muk, katera so povzročila sodišča v svarilo drugim.

Kamorkoli človek pogleda, povsod vidi ljudi, ki se navidezno unemajo za ljudsko naobrazbo, v resnici so pa ljuti sovražniki ljudske omike.

Že v marsikakem postavodajnem zboru ali občinskem svetu se je z vne-mo razpravljalo in zahtevalo, naj se možem a la Kopernik, Giordano, Bruno itd. postavijo spomeniki. In to so zahtevali večkrat tudi nazadnjaški elementi — klerikaleci, da bi ljudstvu nasuli peska v oči, češ, mi smo prijatelji vede in izobrazbe, dasiravno je vprav cerkev pobijala nauke Kopernika in drugih kot krivoverške.

Dandanes nazadnjaki, ki so se učili patentirane izobrazbe na univerzi pripoznavajo nauk Kopernika, ali kakaga drugega duševnega velikan, dasi ljudstvu nikdar ne povejo, kakšen vpliv je imel nauk teh duševnih velikanov na svetopisemske pravljice.

Dandanes izobraženci potiskajo ljudstvo nazaj v srednjeveško temo, mesto da bi ljudstvo učili in bodrili. Ali, njih trud je zaman! Ljudske mase se bude iz duševnega spanja in silijo na svetlo, kajti gromenje resnice jih kliče v boj.

Svobodomislec.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

IV.

Še predno se je mogla redovnica zahvaliti, je Konrad že vzel svoj klobuk in je odšel. Zenski sta ostali sami. V tem, ko je Suzana zaklenila vrata, je redovnica strgala s svoje glave nunske prte in jih tako arditno vrgla v kot, da se Suzana kar začudila. Suzana bi bila silno rada izvedela, kdo da je njen gost in kaj da se je zgodilo v samostanu, ali vprašati se ni upala, ker ni hotela biti nediskretna. Redovnica pa je nemo slonela na svojem stolu in tako zamišljeno zrla predse, kakor da je sama v sobi.

— Malo čaja vam bo dobro storilo, je po daljšem molku rekla Suzana in hitro začela priprave, da svojemu gostu postreže.

— Kako dobri, plemeniti ljudje ste tu, je naposled izpregovorila redovnica. Eden me reši, ne da bi vprašal kdo da sem; Vi ste me ponoči sprejeli v svojo hišo, ne da bi me poznali. Kdaj Vam to povrnem? Kako naj Vam dokažem svojo hvaležnost?

— Nikari ne govorite tako! Konrad je ravnal kot kavalir in jaz sem njegovi prošnji rada ustregla in Vas vzela v svoje varstvo.

Starka se je vsedla poleg redovnice in zaupno rekla:

— A, ne zamerite mi, — radovedna sem pa zelo, kaj Vas je napotilo, da ste pobegnili iz samostana. O, nikar ne mislite, da želim od Vas izvedeti kake tajnosti. Nečem biti nediskretna. Toda, sami boste uvideli —

— Tajnosti nimam nikakih, je rekla redovnica in rada Vam povem, kaj se je zgodilo.

Gospodična Suzana se je kar topila blaženstva, ko je bila slišala, kajti njena radovednost je bila še večja kakor njena dobrosrčnost. Stisnila se je prav blizu radovnice in jo poslušala z napeto pozornostjo.

— Jaz sem prišla še kot otrok v samostan. Ime mi je Ljudmila Venutti. Moja mati je živela v Trstu, očeta nisem nikdar poznala. Že doma mi je mati dopovedovala, da postanem redovnica. Samostansko življenje mi je ugajalo in zato sem rada vstopila v red.

— Največ pač zato, ker niste poznali življenja, je menila Suzana.

— Prva leta sem bila v samostanu res srečna. Sicer sem sčasoma spoznala, da je v samostanu mnogo hlimbe in zavisti in videla tudi marsikaj sumljivega.

— Oh, sumljive stvari ste zapazili, je v silni radovednosti šepetala gospodična Suzana. O, povejte...

— Iskala sem tolažbe in moči v molitvi. A kmalu so se začele izkušnje...

Gospodična Suzana je začela trepetati. Njena radovednost je kar vidno rasla.

— Kaj? Celo izkušnje! V samostanu! Oh, lepo Vas prosim, povejte mi, kaj je bilo. Jaz sem kar iz sebe! In starka je na požirek izpraznila veliko skodelico čaja.

— O, gospodična, je rekla Ljudmila, to so grde reči, katerih Vam ne morem pripovedovati. Saj tudi nič določenega ne vem. V zadnjem času so se mi začele nekatere starejše redovnice približevati tako, da sem postala nezaupna. In v teh dnevih sem našla v svoji celici brezimno pismo, ki mi je odprlo oči.

— Luč v sobi je bila skoro dogorela, a gospodična Suzana tega niti zapazila ni. Njena radovednost je bila tolika, da se je tresla, kakor bi imela mrzlico. Komaj slišno je dihnila:

— Kaj pa je bilo v tem pismu rečeno? Kdo Vam je pisal?

— Pisala mi je brez dvoma kaka radovnica. Jaz tudi slutim, katera je to bila. Uganila sem jo po njenih pogledih. V pismu me je svarila, naj se varujem tistih redovnic, ki se mi približujejo, ker imajo slabe namene z menoj. Dolžila jih je, da me hočejo zapeljati v neke nemarnosti. Ne zamerite mi, da o teh rečeh ne morem govoriti.

Gospodična Suzana je že težko dihal. Rada bi bila slišala kaj natanč-

nejšega, dasi je slutila, za kaj se gre, a ni se upala vprašati.

— Po tem svarilu sem se še bolj ko prej začela izogibati svojim tovarišicam. A sedaj sem zapazila tudi marsikaj, o čemer se mi prej niti sanjalo ni. Začela sem razumevati, zakaj v samostanu ni dovoljeno, da redovnice intimnejše občejejo med seboj, začela sem tudi spoznavati, zakaj so včasih kako redovnico peljali v klet in jo bičali...

— Jezus! je dihnila gospodična Suzana in se krčevito oprijela Ljudmilo.

— Trpela sem vsled tega težke duševne muke. Začela sem obžalovati, da sem postala redovnica in začela zaničevati svoje tovarišice. Te dni pa je prišlo najhujše.

Z zadrževano je poslušala gospodična Suzana.

— Red ima svojega posebnega spovednika, a časih je prišel v samostan tudi kak kapucin. Pri teh so se spovedovale samo starejše redovnice. Odkar sem dobila omenjeno brezimno pismo, ki me je svarilo tudi pred kapucini, sem postala jako nezaupna in pazljiva. Zapazila sem, da kapucini — hodili so različni kapucini — ne prihajajo v samostan privratih. Iz tega sem sklepala, da mora biti kak skrit voh v samostan in res sem zasledila, da prihajajo kapucini iz kleti v samostan, in da po isti poti tudi odhajajo.

— To je strašno, to je grozno, je ihtela gospodična Suzana. Kaj imajo podzemski vhod?

— Najbrže. Saj loči samo cesta uršulinski samostan od kapucinskega. (Op. Kapucinski samostan je bil v sedanji "Zvezdi"). One dni sem bila nenadoma poklicana v celico matere predstojnice in tam našla nekega kapucina. Ne morem Vam popisati, kako sem se ga ustrašila. Najbolj še njegovih poželjivih pogledov. Povedalo se mi je, da se bom morala odlej izpovedovati patru kapucinu. Ta

je bil sicer jako sladak z menoj, ali izpraševal me je tako strašne reči, da sem se žalosti in srama zjokala. Bolj ko sem zatrjevala, da nisem ničesar tega storila, kar me je vpraševal, bolj je silil v mene. Končno je postal nejevoljen, češ, da sem nepokorna, da me je obsedel duh upornosti in da zaslužim ostro kazen. Jaz sem v svoji razburjenosti kazen ugovarjala, na kar je rekel, da me bo za kazen bičal. Toda jaz sem se branila in začela vpiti. Zdaj so prihitele druge redovnice in me na ukaz matere predstojnice peljale v klet ter me tja zaprle. Ležati sem morala na zemlji in nisem dobila niti kruha, niti vode. Ko so me izpustili, so mi povedali, da me zadene še ostrejša kazen, če ne bom brezpogojno pokorna.

Ljudmila in gospodična Suzana sta se jokaje objeli.

— Na srečo so se francoski oficirji nastanili v samostanu, še predno je mogel kapucin priti. Jaz sem sklepala, da na vsak način zbežim iz samostana, a če se mi to ne posreči, da si končam življenje. Rajši smrt, kakor sramota. Sreča mi je bila mila, da sem naletela koj pri prvem poskusku na plemitega moža...

Še dolgo sta sedeli Suzana in Ljudmila skupaj. Kakor hči svoje matere, tako se je Ljudmila oklenila stare gospodične in našla v nji tolažnico. Šele ko je zvonilo dan, sta se vlegli k počitku.

V.

Vzlic reformam cesarja Jožefa, vzlic svobodomiselnemu delovanju cesarjevega prijatelja, ljubljanskega škofa Herbersteina, in vzlic francoski revoluciji je bilo ljubljansko prebivalstvo za časa prve francoske invazije še močno prepojeno s klerikalnim duhom. Zlasti nižji stanovi so bili popolnoma v duhovniških rokah in le sreča je bila, da so duhovniki z malimi izjemami bili precej liberalnega mišljenja in zlasti nasprotni redovnikom in redovnicam.

Ko se je raznesla po Ljubljani vest, da je iz uršulinskega samostana pobegnila neka redovnica, je završilo po celem mestu. Od ust do ust je šla ta vest, vsak je nekaj dodal, in naposled so se raznašale s takimi strahovitimi posamičnostmi okičene govorice, da je za uršulinski samostan zavladala resna nevarnost. Cesar niso dosegle ne cerkvenopolitične reforme cesarja Jožefa II., ne sloveči proti papežu in redovništvu naperjeni pastirski list škofa Herbersteina, to je preuzročil ubeg preproste uršulinke. V Ljubljani je zavela ostra protiklerikalna sapa. Ljudje so se začeli zbirati pred uršulinskim in pred kapucinskim samostanom in nastopali tako grozeče, da je moral general Viktor oba samostana zastražiti z vojaštvom.

Simpatije vsega mesta so bile na strani redovnice Ljudmile Venutti in najodličnejše ljubljanske dame so prišle na stanovanje gospodične Suzane plem. Schmutzenhaus, da se seznanijo z Ljudmilo in čujejo iz njenih ust, kaj se ji je primerilo v samostanu.

(Zrde se.)

Pozor rojaki!

V gostilni Mohorja Mladiča kjer se nahaja sedaj novomoderno kegljišče je kegljanje na dobitke.

Prvi dobitek \$ 5.00.

Drugi dobitek \$ 3.00.

Kegljanje se prične dne 16. sep. in konča z ljudsko veselico dne 1. oktobra t. l.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J., Darragh, Pa. priredi dne 14. oktobra 1905 v William Singerjevi dvorani ljudsko veselico.

Vsi rojaki v Darragh in okolici se najljubše vabijo na to veselico.

Vstopnina le 25c.

ONBOR.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmognostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

može in žene, mladeniči in starčki, dečki in otroci, priznavajo ozdravljenje po zaužitju zdravil tega zavoda. Vspeh tega novega običaja le v tem, ker ima svoj poseben zdravniški zbor raznih specialistov za vsaktero sledečih bolezni: Ravmatizem, srčne hibe, nalezljive bolezni, kožne bolezni, očesne, ušesne bolezni, bolezni v nosu, grlu in prsih. Ako zgubljate lase, če vas boli želodec, dalje, za spolske bolezni, za hemoroide, odrvenenje kakega uda, kapljavico, sifilis, impotenco, neredno mesečno čiščenje, krvne in trebušne bolezni, oslabelelost telesa in vsakojake druge bolezni.

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Instituta v New Yorku.

Srčno se Vam zahvaljujem za Vašo uspešno zdravlila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po jednodmesečnem zdravljenju, dasi mi ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenjše zahvalo. Zajedno Vas pooblašam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko moje in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezni.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutisky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravna po nasvetu dotičnega zdravnika specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialist predpiše ravno ista zdravila, ktera je vže preje stoterim bolnikom jednake vrste poslal z dobrim vspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku osebno ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja „Static“. Ta stroj učinja izvrstno in zdravi: revmatizem, gobe, nevroziteto, impotenco, ter oslabelelost organizma.

ČAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVLJENJE VAŠE BOLEZNI V KRATKEM ČASU.

NASLOVI:

Universal Medical Institute,

30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

OD 10 URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6 ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure zvečer — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob". Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. poštne prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglaši za pojasnila pri upravnistvu "GLAS SVOBODE".

683 Loomis St. Chicago, Ill.

Napredek in reakcija.

Napredek je geslo modernega časa. Pomenja nekaj višjega, boljšega nego jebilo dosedanje. Podiramo in rušimo stare podlage, zidamo nove ali pa dajemo starim vsaj nove oblike, ki morajo bolje odgovarjati izpremenjenim razmeram — to je pogoj napredku.

Vse je polagoma nastalo in se razvilo iz nepopolnega v popolnejše. Kakor za naravo v širjem pomenu besede, tako velja razvijanje in spopolnjevanje tudi za človeka in njegovo življenje. Kako daleč smo prišli v svojem razvoju, to nam pove omika ali kultura, ki je torej merilo razvoja za dotično dobo. Omika nam pa ne naznanja samo vogelnega kamna ali mejnika, do katerega smo dospeli na svojem potu, marveč nam tudi kaže pot samo, kako smo hodili. Razvoj se ne vrši vedno v ravni črti, ampak v valoviti: dvigamo se in zopet padamo, napredujemo in spet nazadujemo. Napredek in nazadovanje ali reakcija spremljata razvoj. Časih je eden močnejši, časih drugi, zdaj se vrši napredek bolj hitro, zdaj zopet bolj počasi. Napredek pospešuje, reakcija zadržuje stopinjo, da ostajamo pri starem, pri prejšnjem.

Vse, s čimer si je človek boljše in si boljše svoje gnotne in duševno stanje, stvarja njegov napredek; kar pa je človeka oviralo in ga ovira v spopolnjevanju njegovega položaja, to je reakcija. Od prvotnih življenjskih oblik, v katerih se je gibal prvi človek, pa do iznajdbe poljedelstva, obrtnosti in trgovine — to je naš gnotni napredek; na drugi strani pa imenujemo duševni napredek vse pridobitve na umu, čutu in volji: v verstvu in etiki, v znanosti in umetnosti.

Ni pa gladka pot, po kateri je moralo hoditi in hodi človeštvo v svojem razvoju. Gnotni in duševni napredek se prekinja in ovira, da zastajamo in ostajamo na enaki stopinji ali celo nazadujemo, da padamo nazaj, odkoder smo se bili s trudom vzdignili. Nastopa reakcija kot zvesta spremljevalka napredka, ki jo provzročujejo naravne sile, ali pa mečejo napredku polena pod noge človeška nezavednost, zloba in sebičnost.

Po tem splošnem razpravljanju se vprašamo naravnost: Kaj je za nas danes napredek in naprednost, kaj reakcija?

Kar nam je človeški duh po svojih najboljših zastopnikih ustvaril resničnega, dobrega in lepega, s čimer nam je olajšal in oslajšal življenje, razgnal oblake zmot in predsodkov, nas zopet privedel za nekoliko korakov bliže resnici in pripomogel večjim skupinam do pravice — z vsem tem se ponasamo kot z dragocenimi pridobitvami moderne kulture. To je naš napredek — moderna kultura. Naprednost priznava moderno kulturo in se hoče z njo okoristiti in jo izrabiti. Po tem znaku spoznamo naprednost in naprednega človeka. Reakcija ne priznava moderne kulture, njenih znanstvenih zahtev, njenih verskih in umetniških stremeljenj. Ne naprej, ampak nazaj je njeno geslo. Moderna kultura poskuša z velikim uspehom zagospodovati naravnim silam, pritegniti jih v svojo službo, omejiti ali urediti njih reakcijo. Teže pa je biti kos reakciji, pojavljajoči se v človeški zaslepljenosti, zlobi in sebičnosti. Tu se nam kaže napredek moderne kulture le kot del.

Na polju gnotne kulture: v poljedelstvu, obrtnosti in trgovini opazimo velikanski napredek, ki je čisto preduradil gospodarstvo in način življenja. Mogočne so pridobitve v znanosti. Pri tem pa vidimo, da služi napredek moderne kulture večinoma malim skupinam, skupnost ali celota ni deležna sadov moderne kulture ali pa ji prinašajo ti sadovi škodo, stok in jok, prokletstvo in poniževanje. V tem slučaju tiči nekje napaka, ki je treba iskati, najti in popraviti. Vzrok napake bo v načelih ali temeljih, v principu ali pa v načinu, metodi.

Moderni napredek je v prvi vrsti umski. Vzporedno z njim bi se moralo razvijati in napredovati človeštvo tudi po čutu in volji. To bi bil harmonični napredek. Tega ni, zato se ka-

žejo za skupnost neugodne posledice enostranskega umskega napredovanja. Kje iskati vzroka tej enostranosti? Vzrok je v načelu, grešilo se je in se še greši načeloma.

Nekateri vidijo bistvo človeka, temelj njegove prirojenosti v razumu in njegovo nalogo glavno v umski izobrazbi. Um in umska izobrazba v prvi vrsti osrečita človeštvo, razum je vodilna, gibna sila našega delovanja. V tem preceenjanju razuma tiči vzrok našega enostranskega napredka. Enostransko se upošteva um na škodo čuta in volje. Človek ni samo umsko in pred vsem umsko bitje; poleg uma imamo tudi čut in voljo. Izkušnost nam dokazuje, da sta ravno čut in volja vodilna, gibna sila vsega našega dejanja in nehanja. Kaj nas nagiblje k činom drugega nego čut in volja? Ali niso to različni nagoni, ali ni to navada, ali posnemanje ali niso to druge neumske sile, ki nas dovajajo k dejanjem? Tudi tam, kjer imamo jasn namen, smotrečnost, ne odločujeta namen, smotrečnost: poslednja gibna sila, ki vodi do odločitve, ni umska, pa najsi bode namen še tako določen in jase, marveč to so čuti in volja. Z razumom pač spoznavamo namene, urednjenjemo pa jih s čuti in voljo. Simpatija in antipatija, razpoloženje, žalost in veselje, skrb in strah, ljubezen in sovraštvo, želje in koprenje: to so navadno nagibi našega ravnanja. Malo bo tako razvitih ljudi, če sploh so, ki bi se pri vsem svojem dejanju in nehanju dali voditi le razumu, golemu razumu. Če bi bil razum vodilna sila našega delovanja, potem ne bi bilo toliko zmot, potem bi se ne mogle pojavljati take ovire in zapreke dokazanim znanstvenim resnicam, potem ne bi bilo toliko reakcije! In kaj vidimo? Ravno nasprotno: od najstarejših časov pa do današnjega dne nasprotuje človek napredku iz zaslepljenosti, zlobe in sebičnosti. Ne vodi ga razum, vodijo in vladajo ga različni čuti in raznovrstne želje. In kaj nas pravzaprav nagiblje, da umsko delujemo? Ali ni to želja, ali ni to koprenje po resnici, po vedi, po izboljšanju gnotnega in duševnega položaja? To je v naši naravi, da hrepenimo in koprimo po spoznavanju — in to koprenje je nagib umskemu delu. Človek bi si rad opomogel in izboljšal svoje stanje, kolikor mogoče, zato se trudi in dela, misli in ugiblje, računa in špekulira. Želja in volja rodita misel in dejanje. Nagib telesnega in duševnega, čisto umskega dela ne tiči v razumu, ampak v drugi sili naše prirojenosti.*

*) Masaryk, Základové (temelji) konkrétné logiky.

Čut in volja igrata jako važnó, naravnost odločilno ulogo v našem življenju. Zato je treba, da jih negujemo vzporedno z razumom. Človek je družabno bitje. V tej človeški prirojenosti imamo navodilo za svoje delo. Z gojenjem čuta družabnosti in volje, značaja omejimo človeško reakcijo kakor z razumom stavimo meje reakciji naravnih sil. Napredek bo lažji, hitrejši in splošnejši, ker ne bo služil enostranski samo posameznim skupinam, ampak celoti. Gnotni in duševni napredek postane last ne samo izvoljenecev, marveč skupnosti, družbe. Z gojenjem uma, čuta in volje omogočimo socialni napredek. Socialni napredek pomenja prepoved človeštva. Dr. L.

Joliet, Ill.

13. sept. 1905.

Čenjeni sodrug urednik! Že zopet je imel pri nas neki poljski "gaspud" smolo. Siromak se je zaljubil v gđ. Heleno Tomaszevsko iz Chicago. Ali ker ta ljubezen ni ostala brez posledice, je far Adalbert Olszewskij obljubil svoji ljubici, da bode farško sukno s lekel, ljubico pa poročil. Ker poljski far ni hotel spolniti dane obljube, je gđ. Helena Tomaszevska pri sodišču vložila tožbo za \$10,000 odškodnine.

Radoveden sem, če bo "Amer. Slovenec" tudi poročal o tem dogodku, ko navadno priobči vsaki najmanjši dogodek iz Joliet in okolice. Najbrže bo molčal o celi aferi, ker bi ljudstvo drugače spoznalo, da so duhovniki istotako grešni ljudje, kakor lajki, da vzlie vsem žegnom grešijo. M. P.

Društvo "Ceije" št. 27. S. N. P. J. v Frontenac, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Avstrijski dvorani. Odbor.

POSEBNI OGLAS.
Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijsko morje.—

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.
S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Reko.
Parniki plujejo iz New Yorka:
Slavonia, (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10.605 ton) dne 17. okt. t. l.
Pannonia (nov parnik z dvojnimi vijakom, 9.851 ton), dne 1. nov. t. l.
Carpathia (nov parnik, z dvojnimi vijakom), dne 21. nov. t. l.
Kasneje odpluje vsakih 14. dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago. Se iščejo agentje!

Slovinci, če imate opravke v mestu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O.
Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek.
Naročeno kosilo 15. centov.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pisemna pojasnila brezplačno proti odškodnini poštne.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače—najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore. S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

NEZAVŽITNOST

je bolezen prav lahko poznata po svojih mnogih neprijetnih znakih. Prav nič ni čudno, da ljude, prizadeti vsled te bolezni, izgledajo utrujeni, potrti, zdražljivi, kajti oni trpe noč in dan. Nepokojni spanec, grenkost v ustih, izguba okusa do jedi, pobeljen jezik, sesušeno grlo, velika neprijetnost po jedi, nervoznost, glavobol, nagib k bruhanju — ali ni to že več kot more prenesti človeška potrpežljivost? Neumnež, čemu trpite vse to, ko vam more pomagati : : : : :

SEVEROV BALZAM ŽIVLJENJA

Ta lek bo korenito in zagotovo ozdravil vsak slučaj nezaživnosti (dispepsije), naj že traja kakor dolgo hoče. Skušajte ga vživati in prepričali se bode o njegovom učinku. Cena 75c.

W. F. Severa.

"Vse kar sem povžil, je ležalo kot kamen na dnu mojemu želodcu. Porabil sem samo dve steklenici Vašega balzama življenja in počutil sem se kot bi bil vnovič rojen. Ozdravili ste me nezaživnosti, kar mnogoteri dolarji, ki sem jih plačal zdravnikom, niso mogli storiti. Vincenc Guzack, Marissa, Ill.

Nova kri.

Kadar postane kri zagažena z nečistobo, tedaj se jih skuša znebiti. Mozulji, spuščaji, mehurji, turi, i. dr. znaki na koži so dokaz, da vaša kri ni v redu. Uživate

Severovega kričistilca

in dobili bodele novo kri.

Cena \$1.00.

V vseh lekarnah.

Nova koža.

Opeklina, praske in oparnine vam dostikrat odvzemajo kos kože. Ako denete na nje Severovo olje sv. Gotharda s pomočjo mehke flanelne cunjice, se vam bo bolečina kmalu izlečila. Ozdravi vam tudi vse revmatične boli in otekline!

Severovo olje sv. Gotharda

vam podeli novo živčno moč in novo kožo.—\$1.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the 1st Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
na velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Pueblo, Colo.

8. sept. 1905.

V 207. št. velike kulturne plahte
"Glas Narobe" so Zeksarjevi kulji
na povečje svojega šefa napisali spa-
keuran cianek, s katerim so dokaza-
li, da sovražijo vsakogar, kdor se bo-
juje za zoonisanje zalostnega delav-
skega položaja. V to svrhu so pa za-
pisali nekaj debelih lažij po jezuit-
skem naceju: "Obrekuj, kolikor mo-
res. Nekaj bo že obviselo!"

Ali ni morda laž, če kdo piše, da
hočejo socialisti ves imetek razde-
liti, in kedar ga bodo eni zapravili,
se bode pa zopet delilo znova? Zek-
sarjevi hlapci povejte, kedar in ka-
teri socialist je to priporočal.

Jaz nisem prijatelj osebne kri-
tike. Vendar bi pa bilo na mestu, da
bi se priobčili vsi listi, katere je ne-
kdaj lačni Zeksar pisal g. A. T., ko
je moral delati po 10-12 ur na dan,
ne da bi imel groš za žganje in ječ-
menoven, koja tako ljubi kakor pušico
v svojem očesu.

Seve Zeksar je že pozabil, kako je
A. T. prosil za \$200, da bode pričel
izdajati list. Takrat je Zaksar A. T.
vse obljubil, ko mu je prinesel denar.

In danes! No, dandanes se pa Zek-
sar iz slovenskih delaveev norčuje,
ker so mu napolnili bogažno. Zeksar
misli, da se da še dandanes s praz-
nimi in puhlimi frazami ribariti v
kalnem. Ti časi minevajo. Narod
prihaja vedno bolj k luči in čas ni več
daleč, ko bode narod vsem takim bi-
tjem a la Zeksar, dal zasluženo breo,
ako se še o pravem času ne pobolj-
šajo.

F. P.

East Helena, Mont.

9. sept. 1905.

Sakserjevi mazači pravijo v 207.
št. "Glas Naroda", da so se jim od
smeha tresle hlače, ko so čitali od-
govor v "Glas Svobodi". Tega se
ne verjame kar tako le. Gotovo je
bilo prav nasprotno. Saj vsaka vrsti-
ca dokazuje, da so se pri Sakserjevih
silno jezili "gaspuđe", ker jim je
nekdo v "Glas Svobode" povedal
resnico tako odprto v obraz.

Kdor Sakserja pozna, ve, da se le
takrat smeja, kedar prodaja šifkar-
te na debelo, ker se mu takrat ste-
kajo tolažki v njegovih žepih. Jaz
Sakserju gotovo nisem nevošljiv za-
sluška, ali eno mu svetujem, naj se
rajše oprime svoje trgovine, kakor pa
da zabavlja v svoji cunji zavedne de-
lavee in dela propagando za kapitali-
stično stranko pod delavsko prija-
teljsko krinko.

Sakserju se vprav lahko pripeti,
da pride dan, ko bodo sam in njegovi
vslužbeni čitali njegov list, ako ne
krene o pravem času na drugo pot.
"Vrč hodi le toliko časa po vodo,
da se razbije!" Tako se glasi neki
slovenski pregovor. In ta pregovor
se lahko pri Sakserju uresniči.

J. Nemaraveč.

Policijsko nasilstvo.

Carigrad, 23. avgusta.

Odkar se je zvršil atentat na sul-
tana, je policija pričela nastopati
brutalno in nasilno. V sled tega na-
silstva največ trpe turški podaniki,
kristjanje kakor mohamedanci. Pla-
čani vladni ogleduhi silijo skoro v
vsako boljšo hišo, kar je celo pri na-

zadnjaških Turki obudilo splošno
ogorčenje.

Mnogobrojna tajna policija Fehim
paše ni zamogla zabraniti atentata,
kakor tudi ne more ubraniti, da nekaj
časa sem že dobiva skoro vsaki dan
turški sultan pretilna pisma, pač pa
je vzbudila splošno nejevoljo. Tudi
tujeji mnogo trpijo radi teh razmer.
Skoro ne mine dan, ne da bi zapri
kakega tujea, dasi nimajo konzulat-
skega pooblastila v to. Vsaki tujec
mora radovoljno prenašati, da ga vsa-
ki dan policijski ogleduhi zasleduje-
jo. Posebno v okrajih, kjer so nase-
ljeni Evropejci, kar mrgoli ogledu-
hov. Policija je prepovedala vsem
čolnarjem izvrševati njih posel po no-
či. Vsakega čolnarja takoj aretirajo,
ako nima po solnem zahodu v luki
svoj čoln privezan. V Jenikeju so
aretirali municipalnega načelnika,
Mastafa beja. Isto noč so zaprli tudi
polkovnika Halil Zija beja, jako na-
darjenega častnika, ki je kot vladni
komisar nadzoroval gradnjo bagda-
ške železnice. Halil Zija je oženil ne-
ko Francozinjo, kasneje pa še neko
Turkinjo. Francozinja ga je zapusti-
la in iz maščevalnosti naznanila poli-
ciji, da dobiva liste od ubeglega sul-
tanovega strežnika Arifa iz Pariza.

Vsaka najmanjša stvarica zado-
stuje, da aretirajo domačine. Turkom
je celo prepovedano čitati časnike
druzih zapadnih evropskih narodov.
Tudi take ljudi zapirajo, ki obenuje-
jo mnogo z Evropejci.

Tako zgleda sedaj po atentatu v
Carigradu, katerega si je sultan naj-
brže sam naročil. Sultan je potrebo-
val sredstvo, da bi tem ložje prega-
njal Mladoturke in druge nemoha-
medanske narode. In radi tega si je
naročil atentat. Sedaj ima vsaj izgo-
vor, da preganja le zarotnike in mo-
rilce.

Ubegli gospodar.

Bil je čemer jesenski dan. Veter
se je igral z odpadlim rmenim listjem
ob cestnih jarkih. Tu ga je nosil v
kupe, drugod pa razprševal in podil
po nekoliko prašni veliki cesti.

Od vseh sosednih vasi so korakali
krepki možje na postajo V. L. Le
sem in tje je bilo zapaziti kakega
šibkega mladeniča med njimi. Bili so
šumarji, ki so se v gruči odpravljali
na Hrvaško sekat in rezat hrastove
železniške prage. Vsaka gruča, ki je
napravila z lesnim trgovcem posebno
pogodbo je štela po 10 krepkih mož
in enega šibkega mladeniča, ki je imel
nalogo kuhati za nje.

Kmalu je pripihal vlak, ki je odpe-
ljal šumarje proti zaželjenemu cilju
na Hrvaško, kjer je nadzornik šume
vsake gruče odkazal prostor za delo.

Šumarji so pričeli takoj z delom.
Iz hrastovega lesa so si najprvo po-
stavili koče in sicer za vsako gručo
eno kočo. Sekire so pele v gozdu, tu-
di žage so se oglašale s svojim živce
pretresujočim glasom... zz-zz s...
Hrasti, velikani so pa padali na zem-
ljo s takim treskom, da je bilo poka-
nje čuti daleč naokrog. Pri trdem de-
lu je urno mineval čas in približal se
je božič, katerega tudi šumarji, dasi
daleč od svoje domovine veselo obha-
jajo.

Nekaj dni pred božičem so se zbra-
li vsi gospodarji, da gredo k lesnemu
trgovcu po denar, kajti vsaka gruča,
je imela svojega gospodarja, ki je
beležil vse izdatke in prejeme in
razdelil denar v svoji gruči.

Vsi gospodarji so se vrnili, le eden
je izostal. Drugi so nakupili prešiče,
malo govedino in družih jestvin, ki
so običajno na delavski mizi le ob
največjih praznikih. V gruči, v kate-
ri je izostal gospodar, je nastal velik
nemir. Drugi dan so odšli vsi k les-
nemu trgovcu vprašat, če se je njih
gospodar zgabil pri njemu. Trgovce
je razočaranim šumarjem povedal, da
je izročil gospodarju zaslužek cele
gruče. Brzjavil je v Ljubljano, da
naj se prime vbelega gospodarja.
Vse zama! O ubeglem gospodarju ni
bilo ne duha ne sluha.

Šumarjem ni drugega preostalo,
kakor vrniti se na delo, ako niso ho-
teli gladi poginiti, ker so bili brez
vseh sredstev.

Zopet so začele sekire peti svojo
pesem, a šumarji so komaj zaslužili
za vsakodanjo hrano, ker so bili hra-
sti grčavi. Končno jim ni drugega
preostalo, kakor prodati svoje oro-
dje, da so imeli vsaj za železniške
vozne listke, ker drugače bi morali
peš domov.

Prišedši domov, so izvedeli, da se
njih ubegli gospodar že zdavna vrnil
domov. Hodili so ga tirjat za krvavo
zasluženi denar. Ali tolažil jih je
vedno le z obljubami, dokler se ni, ne-
kega dne raznesla vest, da se je "Ka-
liški šustar" obesil...

J. Z.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zas-
topnika Frank Budno, ki se mudi
na potovanju. Dotičnik ima pra-
vico nabirati naročnino za "GLAS
SVOBODE", sprejemati naročila
za knjige in oglase.

Upravišтво "GLAS SVOBODE".

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCAsodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Priporočam vsem rojakom
svojo moderno gostilno, kjer
točim vedno sveže pivo, naj-
finejše žganje in likerje in pris-
tna, naravna vina

Sprejemam rojake tudi na
stanovanje in hrano.**John Mlakar,**60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.**Na prodaj**posestva proti takojšnje-
mu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,Odvetnik, notar in zastopnik za
prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

PRATE
GREENWOOD TRIGLAN
in
želodčno gremico Ban Jelačić, ki
se izdeluje 588 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Izde se poštno agente
po vseh mestih.

BRATJE DELAVCI!**Prvi parnik je kupljen; cena delnic gre kviško!**

Naše novo parobrodno društvo je kupilo veliki Ameriški parnik "Brooklyn", ki lahko prevaža do 14 000
potnikov III. razreda. Z redno plovitbo bo družba pričela v začetku meseca oktobra t. l. Radi tega bodo
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnce in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur ppjasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše,
izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigrizno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v cellem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Čeki, menice (trate) in poštna nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam,
da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in ta-
ko svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane
za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko
dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše
pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

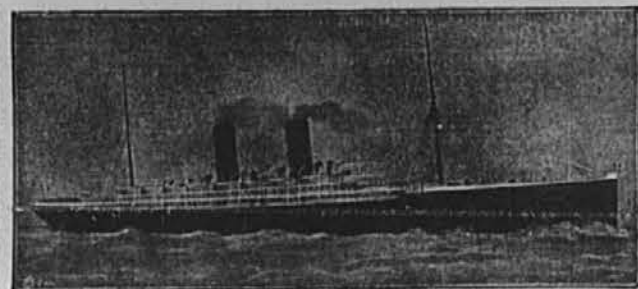
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

—LE 6 DNI NA MORJU—

Glavni agent za Ameriko in Canado

na 32 Broadway St. New York.

MARICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE! PROSTI PRIGRIZEK!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v so-
boto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno
z dvojnimi kegljiščem na vogalu Laflin in 20 u-
lice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slo-
vencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom
v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in li-
kerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober,
prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niži: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOB MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniski
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik, 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K. mnogoštevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi Odbor.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklauciča na Sygen. Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Sodelavci se vabijo v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Društvo "Zora" št. 25 S. N. P. J. v Tercio, Colo., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Društvo "Danica" št. 22 S. N. P. J. v Trimountain, Mich., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

Društvo "Bratje Svobode" št. 26 S. N. P. J. v Cumberland, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, in sicer ob 2 uri popoldan v mestni dvorani.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House. M. Zugel, tajnik, P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash. Odbor.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. Frank Levec, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliskarja. J. Somrak, tajnik, Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsakega meseca v dvorani M. Kochevarja 1217 Ellier Ave. Odbor.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J. v Darragh, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v dvorani Wm. Singerja v Eveningtown, Pa. Odbor.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spada dajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Odbor.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanka. Alexander Sechnitzer, tajnik, 578-10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock-Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Bratstvo" št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača. Odbor.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN, 544 Blue Islnd Ave.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

RAZDELITEV INDIJANSKEGA UINTAH OZEMLJA.

Naselniki, ki žele svobodna zemljišča se morajo vpisati

Grand Junction, Colo. Vernal, Price ali Provo Utah

od prvega do 12. avgusta.

Pričetek srečanja v

Provo, Utah

dne 17. avgusta

Razdelitev zemljišč in konec srečanja v

Vernal, Utah

z dnem 28. avgusta 1905.

Tje se lahko peljete edino le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R. 242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent, Denver, Colo.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Desplaines ulici in voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila piyo prve vrste, pristna naravna vina in izborna žganje.

Unijske smodke na razpolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata

Polanšek b ata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvam in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami in je lastnina delavcev. Tukaj ne gre denar v žep posameznika, ampak ves dobiček se vporabi za agitacijo. Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijska tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijske plače. Sodrugi, ki žive v mestih, kjer ni unijskih tiskarn, naj pišejo upravnistvu za pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali pa naobratno.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabikvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Sezonsko blago po nizki ceni na prodaj.

Najboljše blago za letošnjo sezono je po nizki ceni na prodaj. Mnogo finega blaga, kojega cene ne moremo objaviti v oglasu radi premajhnega prostora, imamo v zalogi, ki je na razpolago vsem kupecem. Kdor bo ta teden obiskal našo prodajalno, bode imel dobiček, ker bode lahko za majhen denar kupil najfineše in najtrpežnejše blago. Hranite naše premijske kupone, ker so toliko vredni kakor denar, če jih zamenjate za certifikate. Kuponi imajo vrednost 3 1/2%. Vprašajte za nje in hranite jih!

PRODAJALCI

Fr. Stonich, John Kremesec in Fr. W. Zathurecky. Vprašajte po št. 22-12-3.

Zagrinjala za okna — 7 čevljev dolga svetle ali temnozeleno barve. Vsaki komad le. 25c

Damski jesenski klobuki iz finega žametna in okusno okrašeni. Stane komad 1.95

Fine odeje batirane s čistim belim bombažem. Nekateri vredni \$1.50. Znižana cena 98c

Moške nogavice iz volne, naravne ali rjave barve. Stalna cena 15c za par; znižana pa 10c

Ženska krila iz črnega ševiot — posebno fine vrste — najnovejša jesenska moda. Stane komad le 2.50

Ženske bluze iz finega blaga svetlo modre, bele ali rdeče barve, jako okusno po najnovejši modi delane. Vsaka bluza vredna najmanj \$5.00. Znižana cena 3.50

Deške obleke iz ševiot, trida in kašmirja. Mera: Od 3 do 15 let. Vsaka obleka stane le 2.50

Sali sive, črne ali rjave barve. Na izbero po 1.98

Zaloga finih površnikov — vporabni za šolske obleke. Barve različne. Stane komad le 1.8c

Volneno blago za obleke razne barve. Stane jd le 59c

27 palcev široka Peau de Soie svila za krila in obleke vobee. Stane jd le 98c

Faillio svila za bluze v krasnih barvah. Stane yard le 50c

Posebno fino in široko blago za obleke. Vzorci najrazličnejši. Stane jd le 98c

Jesenske moške obleke iz ševiot, tibeta, kleja ali črnega serža. Stane obleka le 10.00

Moško perilo iz volne. Stalna cena \$1.00 za komad. Znižana pa le 75c

Flaneta temne ali svetle barve. Navadno se prodaja 10 do 12 1/2c jd.; po znižani ceni 7 1/2c pa po 7 1/2c

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Povsod le za politiko. Na Goriškem je prišel pred časom duhovnik obhajati nekega mladeniča, ki je bil nevarno bolan. V hiši so stali vsi pod vtiskom slovesnega trenutka, toda duhovnik je že po poti k bolniku premišljeval, kako jih bo! Spoved in obhajilo za nevarno bolnega mladeniča, to je bilo bolj postransko, glavno je bilo to, da se je znesel nad mladeničem in starši, ker imajo v hiši dva napredna lista in trdijo, da je mladenič zato bolan, ker bere napreden list. Namestnik božji je pa lagal očitno, ker je mladenič ozdravel, napredna lista sta pa vseeno ostala v hiši!

— "Slov. Nar."

— Srbski zastopniki za brate v Stari Srbiji. Iz Beograda poročajo da se je več srbskih narodnih poslancev odreklo tretjini svojih dijet, t. j. pet dinarjev, v korist društva "Srbski bratje", ki z besedo, peresom in delom deluje za probudo srbske narodne zavesti macedonskih Srbov. So pač bele vrane, ti ljudski zastopniki. V Ameriki bi jih lahko človek pri belem dnevu iskal s svetilnico.

— Specialiteta Marijnih devic. Fanatično-klerikalni sestri učiteljici M. in A. Stupca, izmed kojih prva prosi za mesto vadniške učiteljice v Ljubljani, druga pa je že bila imenovana pred nedavnim za učiteljico v Leitersberg-Krčevini pri Mariboru, snujeta z vso njima prirojenjo in privrženo versko gorečnostjo "Družba Marijnih devic med učiteljicami". Pripravljalni shod se je že vršil v Mariboru; shoda se je iz ptujskega okraja udeležilo nekaj nerazsodnih mlajših in nekaj več zarjavelih starih devic učiteljic, kojih imena bomo objavili, ko pride do ustanovnega shoda. Zdaj umejete, zakaj uživata Marija in Antonijo Stupca tako mogočno protekcijo pri mariborskem in ljubljanskem škofu!

— "Slov. Nar."

— Izvir čudodelnega studenca iz — stranišča. V Bistrici na Moravskem je božja pot, kjer imajo tudi čudotvoren studenec, kakor n. pr. v Lurdu. Kmetice, ki romajo v Bistrico, si natočijo čudodelne vode ter jo dajejo doma po vasi ljudem piti. Soday pa je zdravniško dokazano, da so v tem studencu bacili legarja, ker je prišla v studenec gnojica iz bližnjega stranišča. Mnogo oseb je že vsled tega zbolelo, dve pa sta umrli. Toda ker nosi jezuitom studenec lepe dobičke ga še vedno niso oblastveno zaprli ter se je bati, da se legar po celi Moravski raznese.

— Kruto postopanje z vojniki. Z Rakeka se nam piše: V soboto, 26. t. m., je streljalo okoli 600 rezervistov 17 pešpolka v Bezuljaku, odkoder so odšli zvečer proti Rakeku, kamor so došli okoli 8. ure. Vsled dnevnega napora so bili popolnoma premočeni in nadjati se je bilo, da se bodo ti reveži vsaj deloma telesno okrepčali. To pa jim ni bilo mogoče. Ko so dospeli v Rakek, so morali takoj v železniške tovorne voze, kjer so čakali do četrta eno po polnoči. Šele potem — torej po preteku štirih ur — so se odpeljali na daljno Koroško. Tako postopanje vojaških oblasti je vredno vsega grajanja in se mora javno razglasiti, da zvedo ljudje, kako se dela z našimi slovenskimi fanti in možmi. Ako je bilo za častnike dobro in prav, da so se po prihodu v Rakek v gostilni zabavali in krepčali, bi tudi navadnemu vojaku ne škodoval kak prigrizek. A to jim je bilo zabranjeno! Premočeni in utrujeni so morali v mrzli noči prebiti po nepotrebnem v voze, ki so sicer za živino. Koliko je med njimi zakonskih mož in očetov! Kdo je odgovoren za posledice, če si rezervist-zakonski oče nakopije pri takem postopanju

smrtno bolezen? Restavrater je naposled po mnogih prošnjah vendar toliko dosegel, da so se vojniki vsaj nekoliko okrepčali z jedjo in pijačo. S tem pa seveda prej popisano ravnanje z vojniki še ni opravičeno.

— "Slov. Nar."

— Porotne obravnave v Novem mestu. Uboj. V Clevelandu v Ameriki je v gostilni Lovšinovi pilo več gostov, med temi, sta bila tudi Anton Kromar, 32letni posestnik iz Prigorice pri Ribnici in Andrej Gornik iz Sodražice. V Lovšinovi gostilni je služila Angela Cimperman, zaradi katere sta si imenovana prišla navzkriž, najprej z jezikom, potem sta pa pograbila vsak svoj vrček. Pri tem je Kromar udaril Gornika čez glava tako močno, da se je zgrudil in, ker niso precej poklicali zdravnika, je nekaj dni pozneje umrl na otrpnjenih možganih. Kromar je pa zbežal v Illinois, naposled je pa prišel na Kranjsko, kjer so ga na zahtevo ameriškega konzulata prijeli. Porotniki so stavljeni jim vprašanje glede uboja soglasno potrdili in sodišče je obsodilo Kromarja na 3 leta ječe, poostrene z 1. postom vsak drugi mesec.

— Ubijalec, v Selnici prebodel je pobožni farovski hlapec Jože Pečnik nekega hlapca, uslužbenega pri trgovcu Jagodiču v Selnici, z nožem.

— Kolera v zahodni Prusiji je začela svoje delo razširjati. Obolelih je nad 30. umrlo jih je 6.

— Velika nesreča pri pomorskih vajah se je zgodila 31. avg. ponoči blizu Pulja. Torpedovka št. 38 je zadela v torpedovko "Satellit" in se kmalu nato potopila. Moštvo se je razen dveh pomorščakov rešilo. Nesreča se je zgodila 12 milj od obrežja.

— Koliko denarja nabere Salezijanci v enem mesecu? Salezijanci izdajajo časopis z lepim naslovom "Don Bosko". V tem listu izkazuje prejeta darila, seveda samo tista, ki so namenjena za zgradbo nove in popolnoma nepotrebne cerkve. V številki za mesec julij je izkazano, da so Salezijanci v času od 15. maja do 15. junija prejeli 2513 K 62 vin. Ker dobe povprek vsak mesec toliko, naberejo v enem letu 30.163 K 44 vin. Koliko tisočakov, o katerih se ničesar ne izve, pa še dobe za druge "dobre namene". To je dokaz, da je v Ljubljani še jako mnogo denarja. To naj vpoštevajo občinski svetniki. Kajti če naj občinski svet v občno korist, torej v korist vsakega Ljubljančana kaj investira, se od nekaterih strani vedno sliši: Ni denarja, mesto je revno. Pri vsi ti revščini je pa vendar toliko denarja v mestu, da se na nepotrebne reči, kakor za salezijansko cerkev, razmetavajo tisočaki.

— Na katoliškem shodu v Strassburgu, je bilo proglašeno, da so analfabetje najsrečnejši ljudje na svetu ter da najlažje dosežejo zveščanje. — Analfabetje so pač sterber klerikalcev, zato je že stara reč, da stremijo klerikalci za tem, da ostane ljudstvo v temi, nevedno; kolikor dopuščajo izobrazbe nekaterim slojem, je le skrajno enostranska!

— Normalne cene so zopet v praksi na vseh progah med Chicago New Yorkom, Bostonom in drugimi vzhodnimi postajami. Železniška družba "Nickel Plate" bo skrbela za redni in brzi promet med Chicago in vzhodom. Vsaki dan bodo vozili trije vlaki v New York in Boston. Obedi se dobe v obednih vozovih a la carte ali table da hotel ali po naročilu tudi za klube. V nobenem slučaju ne stane obed več kakar \$1.00

Vsa pajasnila daje John Y. Callahan, glavni agent, 113 Adams St., Room 298, Chicago, Ill. Telefon, Central 2057.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdelnje društvene znake, gumbe, zastave in druge potreščine.

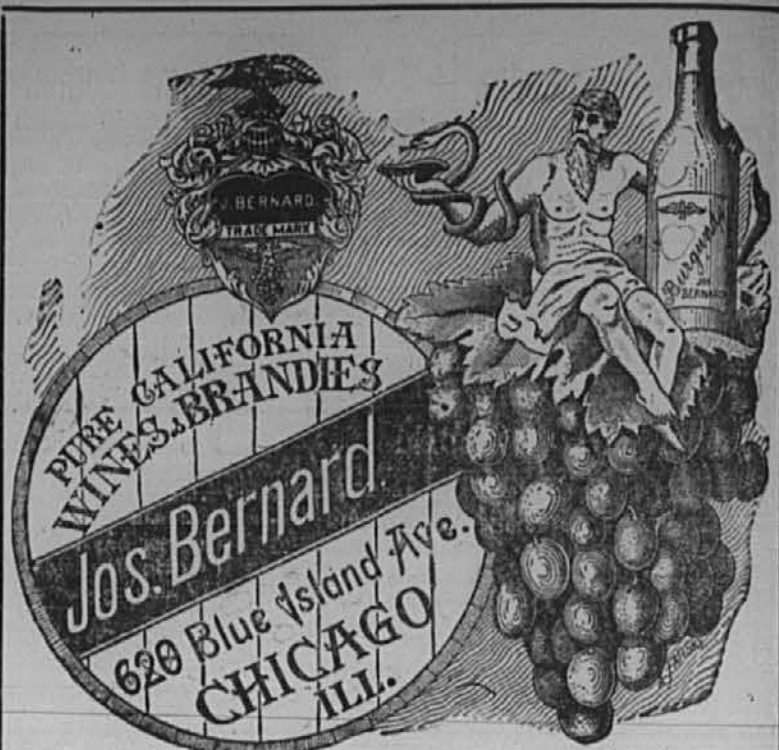
Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIĆ

617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUCAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in vinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč.

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiya se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Willie

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🍀 🍀 🍀 🍀

Družbinske in društvene skupine. Zenitovanske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezen, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

OZDRAVI VSE BOLEZNI,
ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lisaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujema in Vas priporočava vsem rojakom Slovencev ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezen, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK. N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: **JOHN STRAH**

69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

Gg. naročnike, ki so zaostali z naročnino, opozarjamo, da smo že v mesecu septembru. Prosimo, da poravnajo vsi prizadeti zaostalo naročnino kar najhitreje.

Tržačan obdolžen napada na sultana. Pred nekaj leti je bil tedanji trgovski potnik Josip Rovigo iz Trsta na sumu, da je nevaren anarhist. Ker se mu ni moglo drugega dokazati, kot da je nekoliko goreč socialen demokrat, so ga spustile oblasti zopet na proste noge. Ta Rovigo je pa zdaj obdolžen, da se je udeležil napada na sultana in carigradska policija ga neumorno išče, da ga prime, kjer bi ga dobila. Rovigo sicer trdi, da še nikoli ni bil v Carigradu, toda to bi mu ne pomagalo dosti, če bi ga dobila turška policija v svoje pesti.

Barbarski Nizozemci so poklali 260 domačinov na otoku Celebesu. Nizozemske oblasti v Boni, na sundskem otoku Celebesu so poslale kazensko ekspedicijo proti domačinom, kateri so se hoteli oprostiti nizozemskega jarma. Ekspedicija je odšla v državo Boni, kjer so podivjanci poklali 260 domačinov. Trdnjave v Badjoevi so Nizozemci razdžali s topovi. Država Boni se nahaja na jugozapadnem delu otoka Celebes in ima 70.000 prebivalcev iz rodu Bugi. Kakor drugod na Celebesu, tako prevzame tudi v Boni po smrti kralja žena vladanje. Postopanje Evropejcev napram domačinom v prekomorskih kolonijah je povsod tolovajsko.

Duhovnik v italijanskih pregovorih. V Toskani imajo pregovor: Duhovniki. menihi, nune in kokiši niso nikoli siti. — V Genovi pravijo: „Župnika Vzemi je v zakristiji, župnika Daj pa ni nikjer najti.“ — V Benetkah poznajo pregovor: „Kadar pravi duhovnik: Molimo! ima že tri lire v žepu.“ — V Veroni molijo: Duhovniškega sovraštva, menihove zabitosti in nunskega klepetanja — reši nas, o Gospod.“ P'jemontezi pravijo: „Storite, kar pravi župnik, pa pridete v nebesa; storite, kar dela župnik, pa pridete v peklo.“ — V Rimu je znan pregovor: Ako vidiš duhovnika, beži, ker zapletel ti bo rodbino.“ — Najznačilnejši pa je pregovor: Duhovniki si kuhajo juho s plamenom vic“.

Koliko je dati na duhovniške popravke. Pred nekaterimi tedni so pisali svobodomišelnih tirolski listi, da je neki šolski brat v učiteljsku v Tisisu bil zaprt zaradi neravnih zločinov, ki jih je doprinesel na raznih gojenjih. Vodstvo zavoda je razposlalo popravke v katerih trdi, da so vse take vesti neresnične Dne 4 t. m. pa je bil dobitni šolski brat pri okrožnem sodišču v Feldkirchenu obsojen zaradi zločina po § 132 (zapeljivanje k nečistosti) v dvamesečno ječo. Kakor znano, se je o tem klerikalnem zavodu opetovano govorilo tudi v nižje avstrijskem deželnem zboru pri šolski debati. Gojenci omenjenega zavoda so namreč namenjeni za učitelje na Nižje Avstrijskem. Za nas je afera le toliko pomembna, da vsakdo lahko spozna, koliko je verjeti klerikalnim popravkom.

Srečna Avstrija. Dnevnik piše, da Študirata najstarejša sinova nadvojvode Franca Salvatorja in nadvojvodinje Marje Valerije in sicer 13 letni nadvojvoda Franc Karol Salvator in 12letni Hubert Salvator v samostanu jezuitov v Feldkirchenu. — Soproga prestolonaslednika, grofinja Chotek, je nedavno prišla iz Laurda znano lursko vodo in jo eno steklenico blagovolila pokloniti kot zdravilo — zdravnikom beneške bolnišnice. — Te dni pa je dala zopet ena nadvojvodinja, ko je srečno porodila, 1000 kron v svrhu ustanovitve katoliške univerze v Salzburgu.

Huda nesreča je zadela rojaka John Verdervarja v hibbinskih rudnikih v Minnesoti. Zlomilo mu je obe nogi in nesrečnež, ako preživi bolečine, ne bo več nikdar za nobeno delo. John Verdervar — po domače Relja — je bival nedolgo še v Calumetu ter je delal v North Tamarack rudniku. „Gl.“

V Meranu je prišel rubit sodni sluga z orožnikom v stanovanje zakonskih Zanetti. Komaj sta pa vstopila, sta se vrgla zakonska in Zanettijev brat na nju. Prijeli so orožnika in mu hoteli izviti puško. Orožnik je pa potegnil sabljo in zabodel Zanettija in ženo, da sta bila takoj mrtva. Ranjeni Zanettijev brat je bil prepeljan v bolnico.

Popravek.

Škrat je že zopet skakal po predalih in je v zadnji številki urinil neljubo pomoto. Naslov „Ogorčen mestni aradrik“ na tretji strani naj se čita „Socializem v praksi.“

Kapital delavca.

Vsak mezdni delavec ima kapital, o katerem on in njegova družina žive. Ta kapital so njegovi možgani, mišice in zdravje. On mora paziti, da se ne zniža vrednost njegovega kapitala, ker bi se s tem znižali tudi njegovi dohoki. On mora vedno paziti na svoje zdravje, na edino vrednost.

Mi ne poznamo boljšega sredstva za ohranitev zdravja delavcem kakor je Trinerjevo, zdravilno, grenko vino. Ta pripomoček prisili vse dele človeškega telesa, da harmonično delujejo, istotako kakor rokodelce nadzoruje stroje v veliki tvornici.

To zdravilo pomnoži moč železnih mišic in črev, uravna prebavnost, kroženje in delovanje železnega soka, sploh uravna ves telesni zistem. Prvo znamenje bolezni je, ako človeku ne diši jed. Trinerjevo, zdravilno, grenko vino v takem slučaju hitro pomaga.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Socialistični shod.

V soboto zvečer, dne 23. septembra t. l. bode društveni shod slov. soc. kluba v „Narodni dvorani“ št. 587 So. Centre Ave.

A. Poravne, predsednik

Prosim vse tiste, ki so mi v sorođu, da se me spomnijo, kedar bodo imeli kaj cvenka v žepu. Ako bi ta blagohoten opomin ostal glas vpijočega v pušavi, jih bom pa z imenom prijavil v vseh listih. A. Krishna. Oat Hill, Cal.

KJE JE John Kalt, njega pravo ime **John Podešva,** doma iz Senove, Avstrijska Šlezija, blizu Moravske Ostravice, ki je bival leta 1887 v Plymouth Lucerne Co. Pa. Poročila naj se pošljejo Antonu Rojcu, Frontenac. Kans.

Ako potujete po poslu ali zabavi iz Chicago v Buffalo, New York, Boston ali katero drugo vhodno mesto, tedaj se poslužite brzovlakov na „Nickel Plate“ železnici, ki vozijo vsaki dan trikrat. Zamoreci strežniki so na razpolago vsem potnikom. Posebno morajo paziti na ženske in otroke. Na vlakih „Nickel Plate“ železnice niso visoke cene v navadi. Ameriški klubni obedi po 35c do \$1.00 Vsi vlaki odrinejo s postaje „La Salle Street Station“, ki je edina postaja poleg nadulčne železnice. Za pojasnila vprašajte John Y. Calahan-a, glavnega agenta, 113 Adams St., Room 298, Chicago.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.Po vzorih dr. Niemann
napisal

dr. Nevesekdo.

X.

"Kako je kaj, soror Evalija? In
tebi, poročnik?"Kakor vidite, imela je Vrhniko tu-
di v tisti dobi zgovornega župnika.
Niti odgovora ni pričakoval."Dobro, kakor vidim. Mene, soror
Evalija, mene pa je zadela huda ne-
sreča. Kar obupal bi, žalosten sem,
da nič takega.""Kakšna nesreča?" vpraša poro-
čnik radoveden. "O tebi nismo čuli ni-
česar zadnje dni.""Velika nesreča!" odgovori žup-
nik. "Stara moja Jera mi je umrla.
Moj Bog! V najboljših letih je še bi-
la, pa so ji noge otekle, in zadnji pe-
tek sem jo pokopal!""Jera je umrla!" izpregovori re-
dovnica sočutno. "Pomilujem te!""Hvala ti! Ali si danes kaj čed-
nega privedla semkaj? Kaj praviš
ti, poročnik, ki imaš strokovnjaško
oko?""Oglej si zbrano ženstvo in izbiraj!
Takšna je pravica tvoja!" odgovori
pater častnik černo."Potrebujem je res, verujte mi!
Ona mi je umrla, in hiša je velika!
— Kako pa je z najnovejšim presve-
tlim dekretom, hihi?"

"Ali nisi bil pri avdienci?"

"Žal, prišel nisem za časa!" jezi
se župnik. "Konjička sta mi opešala,
in prisopihal sem v Ljubljano, ko je
bila že vsa ceremonija završena! No,
povedalo se mi je od strani, da se
nekaj kisa. Deo gratias, da sta mi
opešala konjička!"V tem se je ženstvo postavilo v dol-
go vrsto, in župnik z Vrhniko je hodil
ob tej vrsti. Pregledoval je obraz za
obrazom, neprestano govoreč: "Ka-
ko vam je, deklete? Ali rade molite,
ali rade častite Boga? Hej, soror Ev-
lalijska, kaj mi svetuješ? Ti me po-
znaš! Katera bi mi bila prava gospo-
dinja, hej?""Soror Evalija, mene priporoči!"
Tako se jih oglašali nad trideset, go-
voreč vse zajedno. Ščebljanja ni ne
konca ne kraja; do malega vsaka bi
šla rada za gospodinjo na Vrhniko."Veseli me!" sladka se župnik,
"da me imate rade! Le počasi, da vas
nekoliko pregledam, nekoliko pre-
iščem! No, pa ti kaj zini, pater po-
ročnik! Ti si veščak v takih stvarih."
"Izberi si jo, kakor ti drago!"
zagodrnja pater poročnik, "toda iz-
beri si jo hitro! Saj vidiš, da se mu-
di! In kdaj se potem doženi nabor?
Ali naj tičem do pozne noči tukaj za-
radi tebe, ki si prišel tako pozno?
Podvizaj se!""Ne huduj se no, pater poročnik!
Pojdeva pa nato v škofijsko gostilno,
in plačam ti, česar ti poželji sree."Tako tolaži župnik z Vrhniko tol-
stega patra poročnika. Sklonil se je
k njemu in mu zašepnil: "Ne bodi
takšna, ne bodi! Saj vidiš, da mi je
težko izbirati. Ničesar posebnega ni-
mate pod roko danes! Hudika, da je
hehe!"Po dolgem preiskovanju in premi-
šljanju odloči se vrhniški župnik za
devico, ki je bilo po moji sodbi, izvi-
rajoči iz devetnajstega stoletja, brez
dvojbe najboljša, kar jih je bilo do-
biti na današnjem naboru. Polnolič-
na in lepo rasla, evetela je v zorni
mladosti, tako da ni čuda, ako je
oko častitega gospoda "strožje ob-
servancije" naposled zadovoljno ob-
ličalo na nje lice."Ta bodi gospodinja na Vrhniko!"
vzklikne župnik radostno. "Soror
Evalija, zapiši v svojo knjigo, da si
jo danes izberem na podlagi svoje
sloboščine! Kako ti je ime?""Ambrozija!" vzdihne izbrana de-
vice, ki je v tem prav močno obles-
dela."Ambrozija!" razveseli se gospod
z Vrhniko. "Da bi mi neprestano
kuhalo zgolj ambrozijo v vrhniški
moji kuhinji! To ime mi bodi dobre-
ga pomena! Soror Evalija, piši, pi-
ši!"Soror Evalija stopi k mizi, kjer
leži debela knjiga. V njo hoče zapi-
sati, da si župnik vrhniški izbral
Ambrozijo za gospodinjo svojo. Da se
je to zapisalo v knjigo, bila je Am-
brozija za današnji nabor izgubljen, in
nikdo bi je ne smel več zahtevati
v sveti zakon."Je li komu znan kakov zadržek?"
zahohnja pater poročnik. "Kdor ve
za takšen zadržek, vzpriči katerega
ni smeti zapisati tega, kar hoče zapi-
sati soror Evalija, ta ga naj. Ne-
dolgo, in prepozno bode! Tebi, žup-
nik, pa častitam; dobro gospodinjo
dobiš v kuhinjo! Meni in sestri Evla-
liji plačaj po pet lir! To so stare
naborske pristojbine! Kaj je z za-
držkom?""Kaj hode z zadržkom?" odgovori
župnik in že išče po širokem žepu
svojih deset lir, da bi z njimi porav-
nal staro nabornino. "Kakšen zadr-
žek — hudika, kje pa imam denar?
— Kdo naj pove zadržek, ko vidim
dekle šele danes prvič? Piši Evalija,
piši! Potem pa spravi ta denar, in v
najlepšem redu je vse, akotudi vama
odkritosrečno povem, da je nabornina
preklicano visoka!""Jaz poznam zadržek!" izprego-
vori nekdo v množici. "Nič se ne za-
piše v knjigo, to vam rečem!""Kdo govori tako?" vpraša pa-
ter poročnik ostro. Mož se je že bal
za svojih pet lir."Jaz govorim tako!" Iz moških
nabornikov se pririje bledoličen mla-
denič pred gospoda vrhniškega in se
oblastno postavi predenj.

"V knjigo se ne zapiše nič!"

"Kdo si?" vpraša pater poro-
čnik."Kovač Miha sem!" odgovori
vprašane, "in svojo kovačnico imam
tik ozidja ženskega oddelka!""Kakšen je oni tvoj zadržek?"
oglasi se župnik skrbno."Trden, prav kakor bi ga prikoval
z železom!" Tako se odreže kovač."Govori!" zadere se nanj pater
poročnik, "in Bog ti bodi milostiv,
ako lažeš!""Čemu bi legal, ko vender nisem
počenal ničesar pregrešnega?"

"Govori torej!"

"Kovačnico imam tik ozidja žen-
skega oddelka. Tam kuje. Ambrozi-
ja pa je zahajala na ozidje, in časih
sva se gledala. Prijala mi je devica,
in sree moje se je veselilo nje lepo-
te.""Ako ni drugega, to ni nič!" od-
dahne se gospod z Vrhniko."Ugajala mi je devica, vender tu-
di jaz sem ji bil po volji!"

"Vse premalo!"

"Obetala sva si zakon!" dostavi
kovač, "in sicer obetala prav res-
no!"

"Vedno še premalo!"

"Tik ozidja je moja kovačnica, in
tik kovačnice rase stara češplja. Po
tem drevesi sem splezal v temni noči
na ozidje. Čemu tudi ne, ker sva si
resno obetala zakon?"Župnik z Vrhniko si mane roke ja-
ko nemiren."Kakon obetala, resno obetala,"
zajeca končno, "to še vedno ni nič!""Nekaj je že! Glede na resni obet
sva se udala po propisih blaženega
Antona od Kala ljubezni, ki je do-
voljena samo v zakonu, ali pa tedaj,
kadar se je zakon resno obetal. Rav-
nala sva se strogo po propisih blaže-
nega Antona od Kala, in sedaj me-
nim, da je dekle moje. Tako je res-
nica, in vsak hip jo potrdim s pri-
sego!""Ambrozija," vpraša soror Evali-
ja, "ali govori ta mladenič resni-
co?""Resnico!" zaihti Ambrozija in
se spusti v rahel jok."Torej moramo po propisih bla-
ženega Antona od Kala dekle prisod-
diti kovaču Mihi," dostavi poročnik,
"in ti, župnik, izberi si drugo!""Izberi si jo ti!" zatogoti se žup-
nik, "med takšno starino naj bi izbi-
ral! Rajši nič."Obriše si z modrim robeem potno
čelo, potem pa odkoraka hudo jezen,
pustivši vse druge device silno roz-
vnete, ker tudi leta 4000. po Kristu-
sovem rojstvu niti jedna devica ni ho-
tela biti stara!"Kaj, starina?" ščokotale so vse
zajedno. "Boga hvali, ako sploh do-
biš žensko, ki ti pojde pod streho!
Kaj pa meni, da si, ako si župnik
na Vrhniko? Glejte no! Starina, sta-
rina!"

(Dalje prihodnjik.)

Somišljeniki naročite in
priporočite "GLAS SVOBODE".ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".
Za pobiranje naročnine, oglasov in
prodavanje knjig so sledeči sodrugi:
Josip Debeve, San Francisco, Cal.
Frank Levar, Tereio, Colo.
D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Frank Vevar, Lorain, O.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Mike Mayerle, Leadville, Colo.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Zlemberger, Steel, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Marko Sodla, Crested Butte, Colo.
Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.
Mike Klenovšek, Stone City, Kans.
Matija Marn, Frontenac, Kans.
Frank Seme, Willock, Pa.
John Kupec, Delagua, Colo.
Frank Plazzotta, Darragh, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Somrak, Ely, Minn.
Mike Zugel, Murray, Utah.
Paul Taučar, Broughton, Pa.
Martin Bačar, Trimountain, Mich.
Frank Mally, W. Newton, Pa.
Jos. Faletič, 725 Warman St.,
Indianapolis, Ind.Za Cleveland, O.:
Jacob Hočevar, 154 Willson Ave.
Ako še kateri sodrugov želi sprejeti
zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli
naznaniti svoje ime upravnistvu.

CENA KNJIG.

Katero se dobi pri upravnistvu
"Glas Svobode" poštne prosto.
Quo vadis, \$1.50
Trije Musketirji, \$2.50
Rusko-slov. slovar, \$1.60
Preko morja, 35c.
Na bojišču, 35c.
Križarji, \$2.60
Beračica, 18c.
Zrtev razmer, 25c.
Opatov praporček, 50c.
Koledar, 25c.— Iščem sluškinjo, ki je zmožna
slovenskega in nemškega jezika.
Plačam 15 do 17 dolarjev na mesec,
hrano in stanovanje. Tozadevne
ponudbe naj se pošljejo na ta le-
naslov: John Mlakar, Box 60,
Greenfield, West Allis, Wis.Ako pošljete denar v staro do-
movino, obrnite se zaupno
na M. V. Konda-ta, 683 Loomis
Str., Chicago, Ill.Na prodaj pod jako ugodnimi po-
goji šest mesecev rabljeno pohiš-
tvo, obstoječe iz 2 postelj z vso
opravo, 2 peči, 8 stolov, 2 miz itd.
Pojasnila daje upravnistvo "Glas
Svobode".ROJAKI POZOR!
1000 mož potrebujeva v
Silver Saloon461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kali-
fornijsko vino in najboljše žganje
in kaditi najfinejše unijske smodke.
Prigrizek prost in igranje mize na
razpolago. Rojaki dobe hrano in
stanovanje.BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno
GOSTILNOna 163 Reed St., Milwaukee, Wis.
Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro do-
šel!
C. HOFBAUER.Raznovrstni godbeni in-
strumenti po nizki ceni.
JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za poprav-
ljenjega god. instrumentov

150 Slovencev

si zamore še omisliti najpopolnejši s
slovenskimi črkami opremljeni
pisalni stroj (Typewriter)
ker le 150 strojev, model 1904, je še
v zalogi. Ti pisalni stroji so zelo pri-
ročni, tako, da zamore i pisanja ne-
vešč Slovek po par vajah hitro in po-
polno pisati. Ker so to zadnji komadi,
oddamo jih pod tovarniško ceno,
komad po \$12.Društveni tajniki dobe izdaten po-
pust. — Ker se zaloga hitro manjša naj
se z naročili ne odlašajo.
P. O. Box 34. HOBOKEN, N. J.

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih ob-
lek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupuje-
jo obleke od tvornicarjev.Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti na-
tančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas
v navadi.Ovratniki izdelani na roke, pavalnata podlaga na ramenih,
platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solid-
no. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakovrstne uni-
forme, v čigar izdelovanju smo praveči mojstri.

Telefon — Canal 1198

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge
važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se og-
lasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modli in nizki cenl.JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldneUrad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte
torej Slovana v svojo korist.Čemu pustiš od nevednih zobo-
zdravnikov izdirati svoje, mo-
goče še popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napraviDr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.Slika predložuje zlato damsko uro (Gold
filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
— Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stank le

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.Duluth South Shore & Atlantic
železnica.

Vsakovrstna zabavišča ob tej progi.

"Raj za ljubitelje športa".

Srne. Medvedi. Volkovi.
Lisice. Jerebice. Race.
Gosi. Jezerske postrvi.
Ščuke. Lipani in sulci

Fine udobnosti za ljubitelje športa.

Spalni, jedilni in salonski vozovi pri vseh vlakih. Vsi vlaki so
opremljeni z najmodernejšim komfortom.

Za cene, vozni red in knjižice pišite agentu za vozne listke.

J. A. MICHEALSON, MART ADSON,
Traveling Passenger Agent, General Passenger Agent,
Grand Rapids, Mich. Duluth, Minn.